

Zdenek Merta

KŘÍŽEM KRÁŽEM

aneb Dobrodružství potulného muzikanta

MLADÁ FRONTA

Zdenek Merta

KŘÍŽEM KRÁŽEM

aneb Dobrodružství potulného muzikanta

MLADÁ FRONTA

Cover photo © Tereza z Davle
Fotografie v příloze: Alan Pajer, Jef Kratochvíl,
Bernd Neuburger, Petr Salava, Tino Kratochvíl,
Anežka Šteflová, Lenka Říhová, Tomeš Smetana,
ostatní fotografie archiv autora.

Copyright © Zdenek Merta, 2014

*Všem muzikantům, kteří se vznášejí prostorem,
brázdí oceány a putují pevninami za svou obživou.*

*Na cestách jsem zažil a viděl krásné věci a potkal velmi zajímavé lidi,
ale o tom tahle knížka není. Tohle nejsou žádné paměti, jenom zábava.
Pozoruhodné však je, že se to všechno opravdu stalo.*

ZAČÁTEK

Můj táta, amatérský muzikant, pracoval nějaký čas jako diplomat, a tak moje cestování s hudbou začalo vcelku brzo, byl jsem vlastně na cestách od malička. Myslím, že jsem na piáno a tahací harmoniku začal hrát v Libanonu, kde jsem průběžně strávil čtyři roky svého bezstarostného a šťastného dětství. Tento údaj zdůrazňuji obzvlášť pro některé psychiatry, kteří ho rozporují, hledající v tomto (cestovním a dynamickém) období mého života jakési komplikace a temná zákoutí, kterými by vysvětlili mé pozdější labilitu. Vzpomínám i na jeden přímý hudební podnět. Jednou přijelo do Bejrútu velmi podivné auto, všichni byli vzrušeni a ten večer hrál Hanzelka nebo Zikmund společně s mým otcem u nás doma na housle. Pokusil jsem se připojit s malým akordeónkem, můj zájem nebyl rodiči akceptován, ale Zikmund nebo Hanzelka mě podpořil a já směl několik autorských tónů odprezentovat. Potom řekl, abych se nebál jít za svým snem, což jsem považoval za typický blábol, který může říct jen dospělý. Pokud bych měl pátrat po problematičtějších situacích spojených s cestováním, ty přišly mnohem později, například když jsme se přestěhovali z Dejvic na Žižkov a já jezdil hodinu tramvají do LŠU za paní učitelkou Stunovou. Tedy hodinu tam a hodinu zpět, což mě velmi otravovalo, a asi na čtvrt roku jsem výuku tajně přerušil. Nějak mi to však nedalo a vrátil jsem se. Myslím, že se to k rodičům ani nedoneslo, byl jsem docela samostatný.

Další zaznamenanatelný logistický problém nastal až v srpnu 1968, kdy jsem velmi špatně snášel přemísťování sovětských tanků po pražské dlažbě. Hnusně to skřípalo a ve mně spolu s mladickým vzdorem rostlo přesvědčení, že se mám zabývat něčím

duchovním, například hudbou. Ne že bych k tomu byl předurčen, ale první roky normalizace potvrdily, že vše ostatní je tak trochu zmar. Tomu všemu ovšem předcházela ještě jedna památná cesta, kterou však zmíním později. Teď zpět k muzice.

Hrál jsem veřejně asi dvakrát s kapelou Symphonic, ale to se odehrálo mezi kamarády na půdě základní školy. První nepražskou štací byly o pár let později Neratovice, kam jsem se dostavil autobusem se spolužákem ze SVVŠ Ondřejem Soukupem. Tam nás již očekával exotický leader a kytarista naší kapely jménem Maťátko ještě s jakýmsi bubeníkem. Nevzpomínám si, že bychom někdy zkoušeli, stejně však nepřišlo obecenstvo, koncert se zrušil, tajemný mág Maťátko nám dal každému padesát korun a my jeli s Ondřejem taxíkem do Prahy – první cesta, první honorář. Následovalo třítydenní zkoušení se skupinou Rebels v sestavě Zdeněk Juračka, Káša Jahn a Jiří Korn (já hrál na půjčenou jóniku) a myslím, že zde šlo poprvé i o hudbu. To už v Praze řádili Rusi a naše přípravná akce směřovala k dlouhodobějšímu výjezdu do západního Německa. Termín se však posunul a oni odjeli beze mě, protože jsem dal přednost maturitě. Hráli potom nějaký čas ve třech a moc pěkně.

Bohužel jsem tímto prošvihl opravdový bigbít, nenahraditelnou osobní zkušenost z opojení konce šedesátých let, a na profesionální jeviště jsem vstoupil zároveň se začátkem normalizace. Brrr. Ti chlapi na nábřeží fakt neměli rádi hlasitou hudbu.

Byl jsem nějaký čas v Anglii, prošel coby klavírista Semaforem, hrál se skupinou Shut Up, byla to samozřejmě velká škola a spousta randy, ale hudba nebyla to hlavní. Seskupení *Parního stroje* a *Papouška Kakadu* bylo mimořádně úspěšné, po československých sokolovnách jsme jezdili jak vztekli, pamatuju si vlastně jen takový opar času nezralých malin, zato zralých švestek, chmelových bobulí a vinných hroznů. Mohl bych vlastně jmenovat i bytosti živé, ale radši ne. Cesty vedly křížem krážem, avšak začínaly v Aši a končily v Michalovcích.

Zároveň jsem ovšem chodil do školy – vzali mě na varhanní oddělení Pražské konzervatoře, kontrastnější prostředí jsem si ani neuměl představit. Zde tedy o hudbu šlo a my, novicové, jsme hltali

všechny informace, třibili myšlenky a intuitivně schraňovali velkolepé dojmy, které nám poskytovala Euterpé, múza hudby. Snažil jsem se docházet Na Rejdiště (příhodná adresa pro konzervatoř) co nejvíce, ale zároveň jsem dvacetkrát měsíčně lítal po kšeftech. Jsem zmaten, busty velikánů na chodbách se mi prolínají s udivenými pohledy profesorů, vysmátými ksichty spolužáků a uniformní masou obličejů v sálech po celé socialistické republice, praktickou stránku tehdejšího života si ani nechci vybavit. Myslím, že jsem dva roky nespál.

RAKOUSKÝ BAR

V tom čase přišel můj o něco starší, ale o dost zkušenější přítel Tomeš Smetana s pozoruhodným nápadem. On hrál na kontrabas a basovou kytaru a v průběhu let šedesát osm až devět byl členem hudebního seskupení, které brázdilo přístavní i suchozemské bary po západní Evropě. Zdá se, že šlo o silnou muzikantskou sestavu, nebo alespoň o kapelu s dobrou pověstí u agentur a pořadatelů, která se však totálně rozpadla. Někteří členové emigrovali, jiní se oženili či rozvedli a další spolu přestali komunikovat z jiných důvodů. Tomeš zbyl postupně sám a stále platné smlouvy byly přepsány na jeho jméno. Prostě byl papírově vybaven pro výjezd barové kapely, která však neexistovala.

„Seženu bubeníka a kytaristu, ty budeš hrát na piáno a pojedem do Rakouska na nějakou lehčí štaci,“ říkal mi a já marně přemítal, jaký je rozdíl mezi lehčí a těžkou štací.

„A co budem hrát, kde vemem nástroje, kdo bude zpívat?“ chtěl jsem vědět takové pitomé detaily.

„Ty vole, dostanem výjezdní doložku na půl roku, co to tady meleš?“

„Tak pojed'me jen tak a vystupovat nebudem.“

„Potřebujem nějaký prachy, ne? A musíme odevzdávat aspoň minimální daň Pragokonzertu, jinak to nefunguje.“

Jenže náš život ubíhal příliš zběsile a neřízeně, ráció, korekce a perspektiva byly pro nás slova babylónských jazyků. Než jsme se ráno probudili, už byl zase večer a dělo se něco zajímavého. Řešení bylo permanentně odkládáno, až se na jaře roku 1972 ukázalo, že během několika dnů vyprší platnost poslední smlouvy, a tak Tomeš na poslední chvíli podepsal s Pragokonzertem a německým agentem dohodu o výjezdu neexistující kapely do Rakouska.

„Musíme se připravit, to není žádná prdel,“ říkal mi, „potřebujem dost velké repertoár. Zítra začínáme zkoušet.“

Závažnost této informace potvrdil velmi dlouhým bohatýrským lokem, čímž vyprázdnil poslední láhev Johnnieho Walkera, kterou jsme měli k dispozici. Ano, bylo třeba odjet na Západ a doplnit zásoby, v této problematice se on dobře vyznal.

Zkoušet jsme sice nezačali, ale vyvinuli jsme aspoň aktivitu na získání manšaftu. Angažmá snů (protože co jiného to bylo?) jsme nabízeli nejružnějším muzikantům po pražských hospodách a barech. Chápu, že nabídka byla nedůvěryhodná, ale přesto mě její téměř nulový ohlas překvapil. Nakonec jsme se domluvili s kytaristou, který se jmenoval Aleš, a s bubeníkem, jehož jméno i tvář jsem už dávno zapomněl. Viděl jsem ho jen jednou, a to sice na zakládající schůzce, na které jsme tvořili strategii a repertoár. Ve vysokoškolském klubu Vltava jsme tehdy na účtenky a pивní tácky napsali názvy známých písní, které jsme hodlali prezentovat v německých a rakouských putykách. Pěvecké party jsme si rozdělili s Alešem zhruba paritně, Tomeš se ujal partu konferenciéra a taky interpreta několika tyrolských jódlovaček, které znal z minula. Bubeníkovi bylo svěřeno bubnování, což je většinou až dost.

Rozcházelí jsme se k ránu zcela spokojeni, byla nastolena vize a cítili jsme pozitivní energii, která nás prostoupila. Myslím, že tahle kapela měla budoucnost a je škoda, že se už další zkouška nekonala. K definitivnímu rozpadu došlo, když Aleš, se kterým jsme se ještě párkrát viděli, poslal dopis, ve kterém vysvětloval, že nemůže odjet, neboť musí v létě s rodiči za babičkou. Problém umocnila i ztráta oněch tácků a účtenek s repertoárem. Byli jsme opět jen dva, věděli jsme, že teprve tres faciunt collegium, a čas odjezdu se nebezpečně přiblížil.

Petra Petráska jsem znal z hospody a domluvil jsem se s ním velmi rychle. Kromě toho, že trochu bubnoval, studoval taky práva. Ne, že by tato aprobace byla podstatná pro náš tehdejší účel, ale nevyučuju, že potenciální hodnota IQ bubeníka, se kterým jsem měl

strávit přinejmenším několik měsíců, hrála latentní roli. Kytaristu Oldu Kellnera přivedl Tomeš, kde ho vzal, nevím, ale tentokrát měl šťastnou ruku. Oldřich, mladý muž se zasněným výrazem antického hrdiny a žlutými vlasy po pás, byl totiž opravdu nadaný muzikant, velmi dobrý zpěvák a slušný člověk. Jeho problém byl, že neměl čas.

„Jak to uděláme?“ lámal si Tomeš hlavu. „Ty jsi v jednom kuse v prdeli, Olda taky furt hraje, to nemůžem dát dohromady. Kdy napíšeš ty značky?“

„Jedu ještě na týden do Košic, udělám to na hotelu, neboj. Sežen ty texty, umím jenom první sloky. Kolik že jich mám zpívat?“

„Říkals, že dáš čtyřicet.“

„Ty vole...“

„Hele, teď už musíme jet, pasy se vyřizují, nějak to dopadne, budeme zkoušet tam.“

Kytarové značky jsem napsal, několik druhých slok se naučil, ale společně jsme si nezahráli ani jednou, ono to ani nešlo, poněvadž nebylo na co. To, že já neměl nástroj, bylo normální, majitelem varhan byl tehdy málokdo i mezi opravdickými muzikanty, ale že mladý adept práva nevlastní ani paličky, to jsme nečekali.

Franta Čech mě konečně ze skupiny Shut Up vyhodil, ani jsem tudíž nemusel nic vysvětlovat. Všechny peníze, které jsem vydělal a zatím nepropil, doplněné o desetitisícovou půjčku od mých bezradných rodičů, jsem vyvexloval za západoněmecké marky, vzácnou ruličku v igelitovém pytlíku jsme pečlivě ukryli do čalounění auta, naložili baskytaru, zesilovač s reprobednou a vyrazili na Rozvadov. Tehdy samozřejmě nebylo po dálnici ani stopy a docela dlouho trvalo, než jsme se na hranice vůbec dostali, a stejně dlouho, než jsme je překonali. Ne že by celně-policejní prohlídka vozu byla tak důkladná, spíše nás zdržela nesmyslná fronta, ale nervy to byly. Po otevření závory začalo embéčko, které do té doby trochu cukalo, jet rychleji a zároveň se mi zdálo, že je kolem najednou nějaký lepší vzduch a zelenější tráva. Zní to jako pakárna, jenže lesy byly zdravější, prachu méně a povrch silnice byl prostě objektivně kvalitnější,

takže jsme v Mnichově byli coby dup. Můj rozkošný německý přítel Alfons Jacobsmaier nás přivítal ve svém rozlehlém bytě velkorysým pohoštěním a ukázalo se, že i bavorské pivo má svou kvalitu.

Alfons alias Jakub byl pozoruhodným kumpánem a do jisté míry i ikonou mého mládí. Studoval v Praze teologickou fakultu a naučil se zcela bezchybně česky, mluvil bez přízvuku a s vybranou slovní zásobou, ne jako my, ostatně se připravoval na dráhu literárního vědce. Vypadal však jako bodrý jihočeský sedlák a zamiloval se do nádherné rozsochaté Evy, která byla sice z Prahy, ale mohla být předlohou pro sochu jakékoli germánské bohyně. Tu důstojně krásnou českou blondýnu s modrýma očima jsme milovali všichni, nebyli jsme jí však hodni, aspoň tedy já ne, zatímco Alfons byl připuštěn. Oni se později vzali, ale velmi brzy se zase rozešli, Eva nenáviděla bordel a provizoria, co ten Němec kolem sebe vytvářel, zatímco on nesnášel její úzkostlivý smysl pro pořádek.

S Alfonsem-Jakubem jsem o něco později napsal muzikál (svůj první) z doby husitských válek, což byl jeho specializovaný obor na fakultě. Ústřední dvojice věčných milenců procházela nestabilním prostředím Českého království trochu ode zdi ke zdi. ONA oscilovala od dcery počestného měšťana přes zapálenou kněžku jedné z Žižkových sekt po táboritskou prostitutku. ON, původně Husův žák, později profesor univerzity, skončil po Lipanech jako městský kat. Výživná byla obzvlášť závěrečná scéna, kdy hlavní hrdina popravuje svou osudovou lásku a pozná ji podle mateřského znamínka na krku, ale až na té useknuté hlavě. Můj libretista napsal většinu materiálu při svých návštěvách Prahy, konkrétně při nočních jízdách tramvajemi, říkal, že ho inspiruje pohyb. Já k tomu tehdy složil několik silných melodií, ale bohužel jsem je právě na cestách zapomněl.

Tehdy v oddělení klávesových hudebních nástrojů jednoho z mnichovských Musikhausů jsem však o komponování chorálů do-
zajista nepřemýšlel. Koupili jsme sice hammondky a Leslie bednu, což byl sen i zázrak, ale museli jsme se rychle fyzicky přemístit na naši vstupní štaci. Všechno probíhalo šup šup. Šéf agentury Plonner, interesantní prošedivělý padesátník, naložil do kufru svého

bílého Mercedesu varhany podmanivého zvuku, my nastartovali neposedný čertův stroj z Mladé Boleslavi a zahájili přesun do Tyrol. Naše auto, které se na německé dálnici chovalo vcelku loajálně, se však trochu polekalo táhlých alpských kopců a začalo opět škytat. Časem navíc praskla hadička u chladiče (proslulý zádrhel u škodovek) a my museli každou chvíli dolívat vodu, což plně naložený Mercedes, který pořád čekal, nesl velmi nelibě. Myslím, že už zde se začal vytvářet rozpor mezi naším výkonem a poptávkou, tedy mezi realitou a požadavky druhé strany.

„Ahoj, já jsem Olda, kytarista,“ řekl mi ten dlouhovlasý blondák, když jsme večer dorazili do horského střediska Wörgl. Viděl jsem ho prvně a líbil se mi.

„To jsem rád, že tě vidím, chvíli jsem myslel, že jsi virtuální.“

„Jaká byla cesta?“ vyžadoval Tomeš hlášení.

„Dobry, vlak byl vcelku prázdný,“ odpověděl Petrásek. „Skoro nás neprohlíželi.“

„Kdes měl prachy?“ zeptal jsem se.

„V krému na opalování.“

„Jsi debil?“ zareagoval Tomeš. „To maj celníci nejradši.“

„Kam bys je dal ty?“

Na to nikdo nic neřekl.

„Kde máš bubny?“ pokračoval tedy Tomeš pragmaticky po chvíli ticha.

„Koupili jsme je v Innsbrucku, jsou tady na nádraží v úschovně. Pěkný ludwigy.“

„Dobry, my máme hammondky,“ poznamenal jsem.

„To je vodvaz,“ řekl Olda. „Nemůžu se dočkat, až si zahrajem.“

Měl vcelku recht, přicházel čas na hudbu.

Bylo domluveno, že než nastoupíme, budeme tři dny zkoušet, což bylo neobvyklé – kapela, kterou jsme vystřídali, už týž večer možná hrála někde jinde.

„Jak dlouho máme hrát?“ ptal jsem se po prvním dnu Tomeše.

„Šest hodin,“ zněla odpověď, „vždyť to víš celou dobu.“

„Hele vážně, to už není sranda.“

„Ty vole, že bys to konečně pochopil?“

„Šest hodin nemůžem hrát.“

„Musíme, máme na to smlouvu. První dvě hodiny zlehka, většinou žerou a chlastaj, tančej málo, ale pak to musí vařit.“

„To nejde,“ říkal jsem po strašlivě dlouhém druhém dnu, „já už vůbec nemůžu mluvit.“

„Tak se šetři a nemluv. Jen zpívej,“ odpovídal striktně kapelník a konferenciér. „A potichu, od čeho máš mikrofon. Neřvi. Jsi v baru a ne v Lucerně.“

Třetí den jsme zkoušeli už jen konce písni, protože jsem pochopil, že to je hlavním ukazatelem sešranosti kapely. Skladba může začínat postupně, čert vem, co se děje uprostřed, ale končit musí všichni stejně, jinak to vypadá, že neumějí hrát. Po dalším celodenním záprahu jsme večer, všichni zralí na kapačku, nastoupili před lidi, kteří si chtěli odpočinout po práci, trochu si zatančit, prostě se pobavit mimo domov.

Děs běs, hrůza, šílenství. Olda byl vcelku statečný, svých třicet písni odpíval brilantně, ale jeho oči byly vyhaslé, prsty pomalejší než proslulý slowhand Erica Claptona a tvář průhledná. Tomeš se kymácel na hraně pódia, křečovitě se usmíval a prokládal hudební výstupy podezřelými frky, ještě že jsme mu nerozuměli. Petrovi Petráskovi klesala brada, několikrát mu vypadly paličky z rukou, já nedokázal ani sedět ani stát a mé chroptění v závěru *Hey Jude* bylo jasně formulovanou žádostí o spásnou mdlobu.

„Sind Sie O.K., Menschen?“ zeptal se starostlivě majitel baru o půlnoci, kdy jsme měli desetiminutovou přestávku (jedinou za večer).

„Selbstverständlich, sicher,“ reagoval rychle Tomeš. „Alles in Ordnung.“

V půl třetí jsme skončili, srkali kdesi v koutě polívku a náš velitel rokoval s majitelem.

„Co říkal? Jak se mu to líbilo?“ zeptal jsem se z posledních sil, když se vrátil. Přece jen jsme podali heroický výkon.

„To nevím, nic neříkal,“ odpověděl Tomeš.

„Žádný komentář?“

„Žádný. Ale máme se zítra vystěhovat.“

„Cože?“

„Večer přijede nějaká jiná kapela.“

„To kecáš!“

„Myslím, že je objednal už tak kolem desátý, asi s náma moc nepočítal. Je to hajzl, ale to se nedá nic dělat. Na druhou stranu byl slušnej – nemusíme za ty tři dny platit ubytování.“

„Co budem dělat?“

„Nevím, ráno zavolám Plonnerovi.“

A tak se bílý Mercedes opět objevil v Alpách a s lehce opovržlivým odstupem zaparkoval vedle našeho Skoda Wagen. Za chvíli byl jeho kufr znovu zatížen Hammondovými varhanami, polstrovaná zadní sedadla pak obsadili bluesový kytarista s tváří Jiřího Wolкера a zcela vyčerpaný bubeník s ucházejícím IQ. Bicí soupravu jsme naložili do embasa my a exodus na jih mohl pokračovat.

Městečko Millstatt v Kärnten, tedy Korutanech (slovinsky Koroška, to je pěkné, že?), kam jsme dorazili ještě téhož večera, hraje v mém životě tak výraznou roli, že se zde musím na chvíli zastavit. Známé výletní místo leží na jezeře o rozměru třináct krát dva kilometry a je obklopeno vznešenými kopci Východních Alp. Jde o nejvýše položené a zároveň nejhlubší jezero regionu a taky o jedno z nejkrásnějších míst v mém zatímním životě. Později jsem tam několikrát strávil pár dní, vyhrál dva tenisové turnaje, mnohokrát objel jezero na kole i vodních lyžích. Přivedl jsem tam taky pár přátel, kteří od té doby město pravidelně navštěvují. Tohle všechno jsem samozřejmě v červnu 1972 nevěděl, ale dalo se to tušit.

Část hotelu Locker (dnes je rozparcelován na privátní apartmány) se rozkládala na molu, které zasahovalo do jezera, a právě tam jsme měli prožít následující tři měsíce. Už když jsme přijížděli, bylo vidět, že jde o něco extra, ale docenili jsme to teprve později, když vypuklo opravdové léto. Dalo se strávit celé téměř doslova na vodní hladině.

„Ty vole, to je neskutečný,“ říkal jsem ráno po příjezdu Tomšovi. „To jsem neviděl ani v televizi.“

Olda a Petrásek jen čuměli. Seděli jsme na dřevěných deskách připevněných na bytelných pilířích a cachtali si nohy ve vodě – mimochodem velmi teplé.

„Proč nás vlastně ten Plonner nevyrazil?“ pokračoval jsem otázkou. „Vždyť vidí, že s náma budou jen potíže.“

„Nechce mít problémy s Pragokoncртом, vyhovuje mu ta letitá hladká spolupráce,“ odpovídal Tomeš znalecky. „Kromě toho je to můj kamarád a ví, že když nás pošle domů, už nikdy nevyjedeme.“

„Hodný kapitalista?“

„Je to původně Sudeťák, a taky ví, že Češi jsou výborní muzikanti.“

„Kromě nás,“ podotkl jsem. „I když on to neslyšel. Může si myslet, že ten chlap ve Wörglu prostě neměl den. Že nerozumí hudbě.“

„Hele, teď už to nesmíme prosrat,“ nabádal mě můj kapelník. „Můžeme další tři dny zkoušet a tady jde v podstatě o leháro. Dvě hodiny odpoledne ke kafi pro důchodce, to je úplná sranda, a večer od devíti do dvanácti k tanci. Valčíky, polky, nějaký Beatles, žádný bigbít. To dáme.“

Samozřejmě, že jsme to dali, ale úplná sranda to zas nebyla, aspoň pro mě ne. Odpoledne jsem totiž hrával sám, občas se chlapci přidali, ale bicí jsme nepoužívali vůbec, neboť to by rakouské penzisty plašilo. A večer jsem zpíval polovinu repertoáru, a tak jsem měl za týden dost. Jenže kompenzace byla znamenitá, den strávený na platu u vody vyváží několik tangových melodií ve společnosti nudných stříbrovlasých dam a nervózních dědeků vrchovatě.

Olda byl čím dál průhlednější, píseň *Whiter Shade of Pale* jsem zpíval o něm. Jednoho rána omdlel u snídani, a tak se jelo do nemocnice ve městě s příznačným jménem Spittal, kde nám řekli, že jde o zápal mozkových blan, a našeho frontmena dali okamžitě na áro.

„Takže přece jen končíme. Ale bojovali jsme čestně,“ sípal jsem unaveně a v hloubi duše plesal blahem. „Co naděláš proti osudu.“

„Musím zavolat Plonnerovi, do prdele,“ procedil zuby Tomeš.

„Tudle nevypadá dobře.“

Ten večer jsme hráli ve třech, bylo to děsné a varhanní chorál starých dobrých Procol Harum o světlejším odstínu bledosti zněl jako opravdové requiem za kytaristu. Měli jsme ovšem ohromný úspěch, tři babičky a jedna pěkná sedmnáctka si ke mně přišly pro podpis, to tu ještě nebylo! Fotbal nemá logiku, ale hudba asi taky ne, aspoň ta barová.

„Plonner mluvil s majitelem,“ povídá Tomeš následující ráno a my s Petráskem pozorně poslouchali, „a oba navrhujou, abychom hráli dál ve třech, než se Olda uzdraví.“

„To je nesmysl,“ byla moje první reakce. „Ta hudba se nedá poslouchat. Kromě toho nemůžu zpívat celej večer.“

„Hele, máme doložku i smlouvu na tři měsíce, to by byla škoda se na to vysrat,“ pronesl pomalu chytrý bubeník. „Já bych mohl taky něco zazpívat.“

„Ty? Co umíš?“

„Něco se naučím, řešíme krizi.“

„Já myslím, že encefalitida je tak na tři měsíce,“ říkám já. „Musíme sehnat kytaristu nebo nějakýho dechaře, kterej dobře zpívá. A měl by přinést potvrzení od doktora, že je zdravej.“

„To nebude jednoduchý. Než by to vyřídili v Praze, tak tady končíme,“ poznamenal Tomeš velmi realisticky. „Zkusím se zeptat po někom místním.“

Nesehnali jsme však nikoho, přesněji řečeno za těch pár šilinků to asi nikdo nevzal. Následovala tedy nová fáze zkoušení a jelo se dál. Naší výhodou bylo, že jsme museli prokázat jistou statečnost a dospělost, byť jsme ani jedním nedisponovali, a okolí nás začalo respektovat. Stoupili jsme v ceně v očích hostů, personálu i samotného majitele Lockera. Dostali jsme lepší místo při obědě, dva drinky zadarmo v sobotu večer, nové povlečení a tři obrázky do hotelové dependance, kde jsme bydleli. Po dvou třech týdnech jsme si na zátěž provozu zvykli a pomalu se učili využívat výhod a krás Millstattu a jeho okolí. Denně jsme plavali, jezdili na šlapadlech anebo za zlevněnou cenu lyžovali na jezeře, byli jsme na pěším výletě po alpských svazích, došli jsme až ke zbytkům sněhu. Byli jsme velmi mladí, disponovali dostatkem energie,

kolem bylo krásně a slunce svítilo. Jen Olda byl pořád v nemocnici. „Mluvil jsem po snídani s Lockerem,“ povídá nám Tomeš, „a on by chtěl, abychom trochu obměnili repertoár.“

„Je normální?“ zeptal se Petrášek. „Řekni mu, že až se vrátí Olda. Pak to rozjedem.“

„Přesně takhle jsem mu to řekl.“

„No vidíš, jak seš chytřej,“ pustil se bubeník do dobrodružství.

„Jenže,“ pokračoval kapelník, „on stejně chce, abychom zařadili nový skladby. Něco soudobýho, německou a rakouskou hitparádu z rádií.“

„Německy?“ říkám. „To je velká příležitost pro Petra. Říkal's, že se naučíš něco zpívat, ne?“

„Nešil,“ reagoval Tomeš, „to by nás vyhodili hned. Ale musíme s tím něco udělat.“

Takže to bude zase na mně? A já myslel, že už se budu učit nanejvýš jezdit na jedné lyži a zlepšovat osobáky v plavání na druhý břeh. Do prdele!

Poslechl jsem si několik odrhovaček a vytvořil elementární hudební pokyny pro své spoluhráče, Tomeš opsal dva německé texty a další večer už to jelo. Zpívali jsme střídavě a slova četli z papírů. Muselo to být děsuplné, ale všichni se radovali. Opět nám převládli postele a zvýšili počet bezplatných drinků.

„Herr Merta,“ říká po dalších dvou týdnech Herr Locker, „přidejte zase něco nového, stálí hosté se velmi těší, máte úspěch s těma vašema předělávkama. Je to – takové zvláštní.“

„Děkuji, budu to mít na paměti. Budu o tom přemýšlet,“ řekl jsem svou stále se zlepšující němčinou. Trochu mě dědek vyděsil, jaký předělávký? Snažil jsem se, aby se to co nejvíc podobalo originálu! Ale Olda už se, kurva, musí přece vrátit každým dnem.

Jenže se nevrátil a já neměl to srdce starého Lockera a štamgasty nějak fakovat, ono by to ani dlouhodobě nešlo. Jenže opisovat ty debilní šlágry a hlavně učit se německé texty bylo mojí noční můrou. Seděl jsem odpoledne u varhan a hrál cosi. Dva penzisti tancovali, pár dalších se rýpalo v dortech.

„Grüß Gott, darf ich Sie fragen, bitte? Co jste to hrál, ted' tu

poslední hudbu?“ zeptala se taková úhledná paní.

To jsem teda netušil, brnkal jsem si jen tak, maje starosti s večerním programem.

„To bylo... to jsem si vymyslel,“ odpověděl jsem po pravdě.

„A vy skládáte hudbu?“

„Ne, to ne, jen jsem si tak hrál.“

„Ale to byste měl, mladý muži,“ odtušila ona a důstojně se vrátila ke svému stolu.

To ale vůbec není špatnej nápad! Co já se budu trápit s němčinou. Ještě týž den jsem vymyslel dvě písně a později ještě třetí. Ta měla pěkný osud a budoucnost před sebou, což mě ovšem tehdy ani nenapadlo. Tak popořadě – první se později jmenovala *Kluci jsou páni* a zpíval ji Petr Rezek, druhou jsem bohužel zapomněl a pozdější název té třetí byl *Hastrmane tatrmane* a zpíval ji kdekdo.

Následující večer uváděl Tomeš kousky jako premiérové novinky, čímž vzbudil pozornost a vynutil dokonce jejich opakování. Na dotaz z parketu, co je to za songy, se mu zdálo pitomé označit za autora toho chudáka, který v bílé košili a modrém fiží pod krkem seděl vedle něj u Hammondových varhan, a tak prohlásil, že jde o nové slágry z německé hitparády, které ještě nebyly nasazeny do vysílání. Později to upřesňoval tím, že v Německu už je to velký hit, ale do Rakouska teprve dorazí. Němečtí turisté ovšem správně namítali, že rádio poslouchají pravidelně, a přesto nikdy skladby neslyšeli. „Však je uslyšíte, nic se nebojte,“ odpovídal na tyto všetečné dotazy a nevěřil by, že má pravdu. *Wassermann* dorazil do Německa ovšem mnohem později a Tomeš nebyl prognostikem, uměl však žít dnem a okamžikem. I přes utajení mého autorství jsem ještě několik podpisů rozdal, neboť jsem songy vymyšlenou pseudoangličtinou zpíval.

Olda se nakonec vrátil ze špitálu po šesti týdnech a vypadal jako mauthausenská oběť. Hrát samozřejmě nemohl, ale trávil s námi krásné dny, které nás provázely po celý ten čas, a sedával sice ve stínu, ale na čerstvém vzduchu. Postupně vplouval do života a ke konci našeho korutanského angažmá nastoupil i na pódium. Ano, konec sladkého millstattského času se bohužel přiblížil a nám nezbylo nic jiného než se, pěkným hraním, které už vzdáleně připomínalo